

DE BIJL IN HET BANKVERZEKEREN

TEKST: PATRICK BEIJERSBERGEN

De combinatie van bankieren en verzekeren binnen één concern heeft toch meer nadelen dan voordelen. Dat is een conclusie die na twee jaar kredietcrisis getrokken mag worden.

Het leek prachtig: Nationale Nederlanden en de NMBPostbank gingen in 1991 samen en vormden een van de grootste financiële instellingen in Europa. Na de aankopen van de Amerikaanse verzekeraars Equitable of Iowa, Aetna en Reliastar was ING ook in de Verenigde Staten een topper. Later werd met ING Direct daar ook een aanzienlijke bancaire activiteit opgebouwd.

SCHOKKEND BEELD

Er zouden grote synergievoordelen te behalen zijn door 'cross-selling', het verkopen van verzekeringsproducten via de bankkantoren en andersom. Daarnaast kon er nu op grotere schaal worden belegd, wat kosten zou besparen en risico's zou verminderen. Een en ander resulteerde bij ING in een buitengewoon complexe onderneming met een balanstotaal van 1.331 miljard euro eind 2008.

In de laatste tien jaar verdrievoudigde de omvang van de balans van ING bijna. Helaas groeiden de buffers niet in dezelfde mate. Nu zijn er voor banken en verzekeraars verschillende solvabiliteitsmaatstaven, zoals de Tier 1-ratio voor de bank en de kapitaaldekkingseisen voor de verzekeraar. Daarnaast heeft het werken met risicogewogen activa ook een nadeel omdat risico nog wel eens van karakter wil veranderen, en dat is op grote schaal gebeurd in 2008.

Voor een complexe onderneming als ING verdient de 'klassieke' solvabiliteitsratio, het eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders ten opzichte van het balanstotaal, daarom zeker aandacht. Deze is de laatste jaren wat uit beeld geraakt, maar geeft zeker bij ING een schokkend beeld: was er eind 1999 nog een eigen vermogen van ruim 34,5 miljard euro (solvabiliteit 7,0%), eind vorig jaar was dat nog maar 27,3 miljard (solvabiliteit 2,1%). Dat laatste bedrag is inclusief de 10 miljard staatssteun die ING ontving. Dus zonder die injectie halveerde het eigen vermogen zelfs.

DE BIJL ERIN

Jan Hommen zet nu de bijl in ING. Terwijl Tilmant de zaak te lang op zijn beloop liet, pakt Hommen door. Er verdwijnen 7.000 banen en in plaats van de eerder aankondigde 2 tot 3 miljard euro wordt nu voor 6 tot 8 miljard euro in de kosten gesneden. Het aantal producten en markten waarin de groep actief is, gaat fors terug.

Daarnaast begint Hommen met de ontvlechting van het bankdeel en het verzekeringsdeel van de groep. Deze zijn in de loop der jaren zeer verweven geraakt en dat maakt het concern heel ondoorzichtig. Zowel voor beleggers als voor toezichhouders is dat goed nieuws. De eerste groep reageerde daarop door het aandeel in enkele dagen tientallen procenten hoger te zetten.

In de ogen van de VEB zou ING zich moeten ontwikkelen tot een bankbedrijf waar men ook terecht kan voor de opbouw van de oudedagvoorziening. Sparen, beleggen, pensioenproducten en levensverzekeringen horen daarbij, maar niet noodzakelijk uit de eigen stal. Afsplitsen van het verzekeringsbedrijf Nationale Nederlanden is op termijn gewenst.

SNS REAAL OOK?

Er zijn in de Benelux nog meer bank-verzekeraars. SNS Reaal zit op iets kleinere schaal in hetzelfde schuitje als ING, hoewel het eigen vermogen hier aanmerkelijk beter op peil bleef. Desondanks noemde vertrekkend topman Sjoerd van Keulen op de aandeelhoudersvergadering van 15 april het "spijtig" en "zuur" wat er is gebeurd. SNS Reaal had voorzigtiger moeten zijn, zo gaf hij toe. Op gerichte vragen over de mogelijkheid om in de toekomst de bank en het verzekeringsbedrijf te ontvlechten, werd geantwoord dat dit niet aan de orde is.

SNS heeft de laatste jaren door middel van overnames vooral het verzekeringsbedrijf versterkt, maar wil in de toekomst toch ook het bankbedrijf nog uitbouwen. SNS Reaal blijft dus bankverzekeren. Wel stelde de nieuwe topman Ronald Latenstein dat het terugbrengen van kosten en risico's nu van groot belang is. Hopelijk veegt zijn bezem net zo schoon als die van Hommen bij ING. ■